

Tuletõrje Teated

Üleriiklise
Tuletõrjeliidu
väljaanne.

Suitsumasked

kohale jõudnud ja alati saadaval

Tuletõrje Liidu laos

à 25 krooni tükk.

Tagavara filtrid à 3 krooni tükk.

Hüdropuldid

Tule alguses on kõige hõlpsam
tuld kustutada hüdropuldiga.

Tuletõrjed, kandke hoolt et igas külas,
igas talus, igas majas oleks hüdropult.

Tuletõrje Liidu laos on neid igal ajal saada.

Hinnad:

Kr. 35.— kuni kr. 40.—

TULETÖRJE TEATED

Kuukiri.

Toimetuse ja talituse Tallinnas, Pikk t. nr. 43.

Tel. 579. Äritunnid k. 1/29 h. — k. 4 p. l.

Aadress igasugustele saadetistele: Tallinna, Pikk t. 43, Kuukiri „Tuletõrje Teated“.

Tellimishind: aastatellijale, kes tellimishinna ette tasuvad 1 kr., teistele 1 kr. 20 senti.

Vastutav toimetaja A. Pirker.

Väljaandja: Üleriikline Tuletõrje Liit.

Kuulutuste hind (krooni).

	1 lhk.	1/2 lhk.	1/4 lhk.	1/8 lhk.
Kaane välisküljel ja teksti keskel	45	23	12	6
Kaane sisekülgedel	37	19	10	5
Teksti järele	30	15	8	4

Hinnaalandus kuulutuse ilmumisel järjest 3–5 korda 5%
6–11 korda 15%, ja 12 korda 25%.

Nr. 1 (72).

JAANUAR 1931.

9. aastakäik.

Sisu:

Lahkunute mälestuseks. — Tagasivaade möödunud aastale. — Eesti üleriiklise Tuletõrje Liidu tegevus 1930 aastal. — Peakooosolekuid pidama. — Riikline toetus tuletõrje ühingutele. — Väljavõtte tuletõrje instruktori aruandest. jne. jne.

Uueks aastaks.

Algame uut aastat. Meie majanduslik seisukord on raske. Ka meie, tuletõrjujad, tunneme väga hästi neid raskusi, kuid õige tuletõrjevaim ei löö kunagi kohkuma. Tuletõrjuja ei karda häda ega raskusi, vaid tungib takistustest hoolimata edasi. Soovime kõigile kaasvõitlejatele tuletõrjujaile uuel aastal nende tuletõrje kohustuse täitmisel palju jõudu ja õnne. Edeneagu ja areneagu meie tuletõrje, õnneks meie rahvale ja riigile, auks Jumalale ja kasuks ligemisele.

Head uut aastat

Eesti Tuletõrje Liidu juhatus.
„Tuletõrje Teated“ toimetuse.

Lahkunute mälestuseks.

Surm peab rohkem lõikust. Ka möödunud aastal on surmavikat tuletõrje perest mahaniitnud hulk tublisid kaasvõitlejaid, kes oma kallist aega ohverdasid selleks, et olla valvel ligemise vara ja elu päästmisel. Nende mälestus olgu meile püha ja kallis, nende eeskuju ja teod ergutagu aga meid sama suure hoolega ja kohusetruudusega täitma oma tuletõrjuja kohuseid Jumala auks ja ligemise kasuks.

„Tuletõrje Teated“ toimetusele on teatatud järgmistest surma juhtumistest:

Ambla v. t. ü.

Aleksander Laks, toetaja liige ja endine juhatuse liige.

Abja-Paluoja v. t. ü.

Hendrik Laats, surnud 19. nov. kauaaegne juhatuse liige.

Elva v. t. ü.

Richard Millistfer, toetaja liige ja endine peamees.

Johannes Kister, juhatuse liige.

Karl Orav, korrapidajate jaosk. liige.

Kilingi-Nõmme v. t. ü.

Andres Pöder, korrapidajate jaoskonnast, surn. 14 märtsil. Ühingu liige olnud 35 aastat.

Juhan Reimann, korrapidajate jaoskonnast, surnud 14 mail. Ühingu liige olnud 33 aastat.

Kaarli v. t. ü.

Johan Tuulik, kauaaegne ühingu liige.

Kuresaare v. t. ü.

Voldemar Sturm, s. 28 jaan. korrapidajate jaoskonnast, oli tuletõrjes tegev 22 a.

Roman Schvalbach, sur. 30. jaan. päästjate osakonnast, tuletõrjes tegev olnud 22. aastat.

Ernst Melkert, sur. 21. juulil, päästjate osakonnast, tuletõrjes tegev olnud 10 a.

Aleksei Mustel, sur. 13. aug., päästjate osakonnast, tuletõrjes tegev olnud 15. a.

Johan Kunning, auliige, sur. 20. dets., tuletõrjes tegev olnud 46 a.

Mehikoorma v. t. ü.

Jakob Kolpakov, pritsi jaoskonna juhataja tuletõrjes tegev olnud 19 a. surnud 30. aprillil.

Friedrich Peterson, tuletõrjes tegev olnud 2 a. surnud 4 nov.

Nõmme v. t. ü.

Mihkel Lillep, surnud 10 I. 19 aast. tuletõrjes

Aleksander Pillart surnud 5 III. 18 a. tuletõrjuja.

Max Rumann surnud 15 IV. 2 aast. tuletõrjuja.

Victor Zelikovsky surnud 8. VI. 2 aast. tuletõrjuja.

Hermann Välja surnud 16. IX. 2 a. tuletõrjuja.

Jüri Mülhein surnud 2.X. 18 aastat vanem tuletõrjuja.

Narva-Petri

Mart Eikelmann, ühingu esimees.

Johannes Landsberg.

Johan Tire.

Peeter Iljin.

Stepan Kutilov.

Narva Kalevi vabriku tuletõrje komando.

Heinrich Johanson, kauaaegne komando päälük, surnud 21 aug.

Pärnu v. t. ü.

Jaak Aperson, vanem liige.

Mart Sigats, kütja, oli tuletõrjes tegev 16. aastat.

Voldemar Saarts, ronija, tuletõrjes tegev 5 a.

Vassili Lippert, päästja, tuletõrjes 1 $\frac{1}{2}$ a. tegev.

Põhjaka v. t. ü.

Tõnis Pärkmann, surnud 2. veebr

Palupera Pritsu v. t. ü.

Oskar Voika, komando ülema abi, ühingus 2. a.

Karl Nagel, varahoidja abi, ühingus 4 $\frac{1}{2}$ a.

Kristjan Grünfeldt, juhatuse liikme kandidaat, ühingus 4 aastat.

Pilistvere v. t. ü.

Tõnis Rapp, korrapidajate jaoskonnast, tuletõrjes tegev olnud 18 aastat.

Jüri Kuus, korrapidajate jaoskonnast, tuletõrjes tegev olnud 7 a.
 Pauliine Barlo, toetaja liige.
 Tõnu Barlo " " "

Sindi vabriku v. t. ü.
 Mikkel Martin, ronijate jaoskonnast.

Tallinna sadama vab. tuletõrje ühing.
 Richard Millistfer, end. Elva v. tulet. peamees.
 Dr. Oskar Lepp, ühingu usaldus arst. surm. 18. aug., korrapid. jsk. liige.
 Villiam Limberg, sur. 24. dets.

Tartu v. t. ü.
 Artur Scheffler, ronija-joajuht, surnud 2. veebr., teeninud tuletõrjes 12 aastat.
 Johan Liiv, veemuretseja, surnud 1. märtsil, teeninud tuletõrjes 24 a.
 Johannes Frey, veemuretseja-rühmaülem, surnud 14. märtsil, teeninud tuletõrjes 33 aastat.
 Robert Müller, korrapidaja-rühmaülem, surnud 30. aug., teeninud tuletõrjes 23 aastat, Tartu vab. tulet. sekretär, end. juhat. liige.
 Abraham Josset, korrapidaja, surnud 2. okt., teeninud tuletõrjes 18 aastat.

Tarvastu-Mustla v. t. ü.

Jaan Pill, auliige.
 Jaan Märten, korrapidaja.
 Jaan Raud, varahoidja.
 Ado Taperson, tuletõrjuja II pritsi pealt.

Uue-Suislepa v. t. ü.

Johan Kresla, pritsi jaoskonnast.

Võru v. t. ü.

Gustav Arras, peamehe abi, ühingu tegev olnud 20. a.
 August Mägi, 4. pritsi jaosk. juhataja, tuletõrjes olnud 12. a.
 Gustav Dobrov, päästjate jaoskonna liige, ühingu tegev olnud 32 a.
 Johann Mõttus, päästjate jaoskonna liige, ühingu tegev olnud 28 a.
 Alfred Mägi, päästjate jaoskonna liige, ühingu tegev 22 a.
 Oskar Lasting, korrapidajate jaoskonna liige, ühingu tegev 11 a.
 Otto Arras, mootorpritsi jaoskonna liige, tuletõrjes tegev olnud 9 a.
 Mikkel Parv, 4. pritsi jaoskonna liige ühingu tegev olnud 11 aastat.

Gustav Arras. †

Võru vab. tul. üh. kaotas kadunuga oma lugupeetud peamehe abi, kes 1927 a. saadik hoolega ja andumusega oma kohuseid täitis, olles enne seda teenistus- aega veemuretsejate jaoskonna hinnatud ülem. Gustav Arras oli laialt tuntud linakaupmees; temal oli majandusliselt võimalus ühingu toetada, ja sellest abist ei loobunud ta hea süda, käsi ei keeldunud annetamast. Kaasvõitleja G. Arras sules silmad Tartu kliinikus 12. dets. 1930 a., olles sündinud 29. okt. 1869 a. Erastvere vallas kaupmehe pojana. Hoolimata haruldaselt lõikavast, külmast tuulest, saatsid kadunud 14. dets. m. a. Võru vab. tuletõrjujad viimasele puhkusele. Pärjad, pisarad, soojad sõnad — need olid sõpruse, poolehoidu tunnismärgid pikarongilise saatjaskonna poolt. Traditsiooniline, seltsimeheline jõuluküünal valgustas pühal õhtul ka Gustav Arrase kalmuküngast Võru rahulas.

S. Songi

Tagasivaade möödunud aastale.

Aasta algul on viisiks saanud pilku heita tagasi, tehtud töö ja aastajooksul ette tulnud sündmuste peale. Tehakse kokkuvõtteid ja aruandeid.

Kuidas oli möödunud aasta tuletõrje seisukohast vaadatuna? Tuletõrje vaenlane — tuli — ei maga kunagi, kui ta aga pääseb valla, kohe püüab ta hakata möllama, hävitama inimeste väevaga kogutud vara. Möödunud aastal oli tule hävitustöö — raha peale arvatult — suurem, kui kunagi varem. Veebruaril kuul läks Tallinnas põlema Rotermani viljaait, tulekahju kestis ligi kaks nädalat ja tuli hävitas 200 miljoni senti eest vilja. Samal veebruaril kuul oli Tallinnas Tehnika tänaval tulekahju, mis nõudis ohvriks kahe inimese elu.

Veebruaril kuul hävitas tuli Tartus värnitsa vabrik, tehes miljoneid kahju. Tartu tuletõrjel oli kibe päev.

Aprillis põles Pärnus 3 miljoni eest linu ja Tallinnas ludeikini lauavabrik, kahju 8 miljoni senti.

Suvel põlesid Põltsamaal E. T. K. tehased, kahju 10 miljoni.

Augusti kuul põles Tallinnas Koplis saeveski. Septembri kuus põles Kuresaares elumaja ja tules hukkusid 3 last.

Novembri kuus hävitas tuli Viljandis linatööstuse. Narvas põles saapa ja gummifabrik, tulekahju kestis seitse päeva ja hävitas 4 inimest.

Detsembri algul oli Narvas tulekahju kus tules said surma 3 last ja 1 vanem inimene. Viljandis põles Markus Fürsti kaubamaja, kahju hinnati 5 miljon senti peale.

Maal hävitas tuli ajalehtede teatel umbes 100 elumaja ja mitukümmend kõrvalhoonet. Läänemaal hukkus aprilli kuul, tules abielupaar.

Saeveskeid ja veskeid põles Kohilas, Koorastes, Imaveres, Koigis, Rikholdis, Saue, Viitinas, Abjas, Kuristal, Venere, Kohtlas, Vihulas ja paljudes teistes kohtades.

Saaremaal oli seni alati kõige vähem tulekahjusid, kuid möödunud aastal oli seal kaks suuremat saeveskite põlemist, mis tegid 5 miljoni senti eest kahju.

Tuli hävitas meiereid Vana-Kuustes, Petserimaal — Salesjes. Skarjätinas põles vallamaja.

Viis koolimaja langes tule roaks: Võsul, Eidaperes, Kõrgepalus, Keenis, ja Saaremaal.

Tulekahjude üldarv ja kahju summa selgub hiljem, kuid nendestki andmetest on näha, et tuli tegi küllalt meile kahju. Ainult aasta teisel poolel oli märgata nagu tulekahjude vähenemist, ei juhtunud enam nii suuri ja kahjutegevaid tulekahjusid, kui aasta esimesel poolel.

Kuid ka tuletõrje seisis valvel, suurendas tulevastu võitlejate ridasid ja täiendas oma tuletõrje abinõusid. Meil on teateid 53 uue tuletõrje ühingu asutamisest ja mitmel pool tehakse eeltööd uute ühingute asutamiseks. Tervitame heameelega uusi kaasvõitlejaid.

Kõik tuletõrje ühinged püüdsid täiendada oma abinõusid, linnade ühinged muretsesid juure autosid ja mootorpritse. Maa ühinged muretsesid omale suure hulga uusi ajakahaseid käsipritse, Tuletõrje Liidu ladust on müüdnud 29 käsipritsi. Mootorpritsisid muretsesid omale Tallinna Sadama, Järva-Jaani ja Võnnu ühinged; seitsmel ühingul on see kavatsusel.

Paljudel maa ühingutel on kavatsus muretseda omale mootorpritse ja isegi autosid. Selleks kogutakse raha. Raha puudus on'gi see, mis peab kammitas iseäranis maa ühingute tegevuse. Tuntakse ja teatakse, et oleks vaja rohkem ja paremaid tuletõrje abinõusid, kuid kuidas neid muretseda kui ei ole raha. Riigitoetus on väikene, samuti ei suuda ka omavalitsused suuremate summadega tuletõrjet toetada. Tuletõrjed püüavad omal jõul edasi saada ja nende pingutused kannavad vilja, kuid edasijõudmine sünnib liig aeglaselt, peame aga lootma, et kord paranevad ajad ka tuletõrje suhtes.

Vanematest ühingutest pühitsesid oma juubeli päivi: Kulje v. t. ü. 55. a., ning Tapa Järva-Jaani ja Väike-Maarja 30. a., Järve, Lutiku, Liiguste, Laura, Palmse-Võhma tuletõrje ühinged ja Balti puuvilla vabriku tuletõrje komando oma 25. aastast, Nõmme 20. aastast tegevuse mälestuspäevi. Tööd püüti igal pool teha, korraldati harjutusi ja üksikute ühingute vahelisi võistlusi. Paljudes ühingutes korraldati kursuseid instruktori juhatusel. Instruktori paluti

paljudesse kohtadesse, rohkem kui tal võimalik oli minna.

23—31. augustini korraldati ülemaa tuletõrje nädal, kus tehti selgitustööd ja püüti inimestele näidata, et tulekahjusid on võimalik ära hoida, nende arvu vähendada, kui inimesed on ettevaatlikumad tulega ümberkäimises. Suurem osa tulekahjusid saavad alguse inimeste hooletusest ja ettevaatamatusest, halvatest harjumustest jne.

Nähtavasti sellel „sõjakäigul“ oli

oma jagu tagajärgesid, oli nagu märgata, et pärast tulekaitse nädalat vähenesid tulekahjud. See ergutagu tuletõrjujaid veel suurema hoolega tegema selgitustööd tulekaitseks, see tähendab tuleõnnetuste ärahoidmiseks.

Tuletõrje töö ei tule kunagi vahe- aega, see käib vahetpidamata edasi ja sellepärast tuleb jätkata tööd uuel aastal uue jõuga, suurema püsivusega, suurema innuga, selleks kõigile tuletõrjujatele-kaasvõitlejatele jõudu tööle.

Eesti Üleriiklise Tuletõrje Liidu tegevus 1930. aastal.

Eesti Tuletõrje Liit jätkas oma tegevust ka 1930. aastal endises sihis ja endise püsivusega, püüdes koondada kõiki Eesti tuletõrje ühinguid ühiseks tuletõrje pereks, et ühiselt võidelda ühise vaenlase vastu. Liidu liikmete arv kasvas möödunud aastal 64 tuletõrje ühingu võrra.

Uuteks liikmeteks võeti aasta jooksul vastu järgmised tuletõrje organisatsioonid:

1. Alajõe vabatahtlik tuletõrje ühing	28. Muhu Suurevalla vabatahtlik tuletõrje ühing.
2. Anna " " "	29. Mäevalla—Mikita vabatahtlik tuletõrje ühing.
3. Avinurme " " "	30. Nursi vabatahtlik tuletõrje ühing.
4. Balti puuvilla vabriku tuletõrje komando.	31. Nõmmküla-Koigi vabatahtlik tuletõrje ühing.
5. Elistvere-Välgi vabatahtlik tuletõrje ühing.	32. Oit- ja Mäe tuletõrje komando — Nõmmel.
6. Enge vabatahtlik tuletõrje ühing	33. Porkuni vabatahtlik tuletõrje ühing
7. Holstre " " "	34. Pärnu-Jakobi " " "
8. Iisaku " " "	35. Rakvere valla „Valve“ vabatahtlik tuletõrje ühing.
9. Imastu " " "	36. Rannu vabatahtlik tuletõrje ühing
10. Irboska " " "	37. Rikholdi " " "
11. Kaberneeme " " "	38. Riidaja " " "
12. Kamali " " "	39. Salesje " " "
13. Kandle " " "	40. Seliste " " "
14. Kodasoo " " "	41. Sonda " " "
15. Koogu Rannu vabatahtlik tuletõrje ühing.	42. I. Soomusrongi tuletõrje komando
16. Kogula vabatahtlik tuletõrje ühing	43. Sutlepa vabatahtlik tuletõrje ühing
17. Kuivajõe " " "	44. Sõmerpalu " " "
18. Kähri " " "	45. Tahkuranna " " "
19. Kõrgesaare " " "	46. Tailova " " "
20. Laatre " " "	47. Talli " " "
21. Laitsna " " "	48. Tarakuse " " "
22. Lüübnitsa " " "	49. Torgu " " "
23. Loosi " " "	50. Tõlliste " " "
24. Loona " " "	51. Uue Antsla " " "
25. Meremäe " " "	52. Uue Kariste " " "
26. Misso " " "	53. Uuemõisa " " "
27. Moloschva " " "	54. Uue Suislepa " " "
	55. Vaiguta " " "
	56. Vana Tänasilma vabatahtlik tuletõrje ühing.
	57. Varbola vabatahtlik tuletõrje ühing
	58. Varemetsa " " "
	59. Vasalema " " "
	60. Venküla " " "
	61. Vihterpalu " " "
	62. Viimsi " " "

63. Viloküla vabatahtlik tuletõrje ühing
64. Väana

Nendega kokku oli Liidu liikmete arv aasta lõpuks. 413.

Liidu juhatus pidas 1930. aastal 11 koosolekut. Neist koosolekutest võtsid osa: A. Punga 11 korda, C. Stockmar 11 korda, A. Pirker 11 korda, E. Berggrün 10 korda, G. Kemberg 10 korda, R. Lorenz 9 korda, F. Vahtmeister 8 korda, S. Songi 8 korda, A. Treiberg 5 korda, H. Klaus 3 korda, kandidaat A. Timosko 9 korda, A. Grünberg 5 korda.

Pärast Võrus peetud peakoosolekut, kus uueks juhatuse liikmeks valiti H. Klaus, võttis Liidu juhatus oma 10. juuli koosolekul ette uue juhatuse liikmete ametite jaotuse. Liidu juhatuse esimeheks valiti A. Punga, esimehe abideks C. Stockmar ja F. Vahtmeister, laekahoidjaks H. Klaus, varahoidjaks G. Kemberg, sekretäriks S. Songi, varahoidja abiks R. Lorenz, ametita juhatuse liikmeks jäi E. Berggrün.

Liidu juhatuse koosolekul oli arutusel üldse 154 küsimust, nendest puudutasid 120 punkti Liidu sisemist asjaajamist ja Liidu jooksvat tegevust, 13 punkti puudutasid hoolsusmärkide väljaandmist, 10 punkti uute liikmete vastuvõtmist ja 11 punkti üldtähtsusega tuletõrje asju.

Hoolsusmärke anti 1930 aasta jooksul tuletõrje tegelastele välja: 2 kõrgeimat hoolsusmärki, 42 I. järgu risti, 69 II. järgu risti, 46 III. järgu risti, 104 kuldmedali ja 163 hõbemedali.

Kõrgemad hoolsusmärgid annetati Paide vabatahtliku tuletõrje ühingu au liikmele Eduard Jürgenile ja Mehi koorma tuletõrje ühingu peamehele Aleksander Heeringile.

Peale selle annetati Jugo-Slaavia tuletõrje tegelastele sõprusmedemete loomiseks ja kindlustamiseks 2 I. järgu 3 II. järgu 3 III. järgu hoolsusmärki.

Liidu tegevusest oleks nimetada kõige pealt Liidu kaubaladu. Eesti Tuletõrje Liit mureseb oma liikmetele, tuletõrje ühingutele, mõõdukate hindadega tuletõrje abinõusid. Kasu mis sellest kauplemisest saadakse tarvitatakse jällegi tuletõrje organiseerimiseks ja ülejääk jääb Liidu ja sellega ühes kõigi tuletõrje ühingute ühisvaranduseks.

Eesti Tuletõrje Liit oma kaubalaoga on sellega õieti teiste maade Tuletõrje Liitudest ees, mujal maail pole kuulda sarnastest ettevõtetest. Soome tule-

tõrje tegelased olid Tallinnas viibides sellest õige vaimustatud ja lubasid Eesti eeskujul ka omal maal katsuda asutada sarnast ladu. Liidu lao läbimüük oli ka möödunud aastal rahuldav. (Täpsemad andmed ja aruanded ilmuvad edaspidi).

Liidu lao asju ja ärilisi tehinguid korraldavad Liidu Tallinnas asuvad juhatuse liikmed, kes selleks otstarbeks igal nädalal kord kooskäivad, kaubategijate ja rahamaksjate otsustamas ja kontrollimas.

Liidu sisemise asjaajamise korraldamiseks töötas vastav komisjon välja kodukorra, mis käib Liidu juhatuse liikmete ja Liidu teenijate kohta.

Liidu peakoosolekut peeti 15. juunil Võrus, millest osavõtt oli keskmine. Peakoosolekul võeti vastu Liidu 1929. a. aruanne ja kinnitati 1930. a. eelarve ja tehti mitmed tarvilikud otsused.

23—31. augustini korraldati Tuletõrje Liidu korraldusel ülemaa tulekaitse nädal. Selleks puhuks andis Liit välja raamatukese „Tulekaitse“, mida trükiti 10.000 eksemplari. Tulekaitse nädalal läks seda raamatukest välja 5000 eksemplari.

Liidu instruktoril oli aasta jooksul rohkem tööd, kui üks inimene teha suudab. (Instruktori aruanne ilmub eraldi). Instruktori kulude katteks riigi poolt Liit toetust ei saanud, ainult „Ühis-tegeliste kindlustusseltside Keskselts“ annetas endisel viisil 1000 krooni Liidule seks otstarbeks, missugust annetust tänuga ka siin kohal kviteerime.

Samuti andis Tuletõrje Liit välja oma häälekandjat „Tuletõrje Teated“ omal kulul, ilma et selleks kusagilt oleks toetust saanud. Liit on oma ajakirja väljaannud juba 8 aastat ja jätkab seda ka tänava, 9. aastat. „Tuletõrje Teated“ tellimise hind on nii madal määratud, et see ei kata väljaandmise kulusid ja Liidul tuleb juure maksta. „Tuletõrje Teated“ on püüdnud oma kohuseid täita, kas see temal korda on läinud, selle üle otsustavad lugejad.

Tuletõrjel on toetust vaja, teisiti ei saa meie asjad edeneda. Ka möödunud aastal pööras Tuletõrje Liit märgukirjadega valitsuse poole. Nimetame neid märgukirje ja nende saatust lühidalt:

1. Kindlustusseltsid nurisevad, et maksuvalitsus ei arva nendele kuldadeks, tuletõrjele antud toetuse summaks, vaid maksustab ka neid, kui

kindlustuseseltsi puhastkasu. Tuletõrje Liit pööras märgukirjaga valitsuse poole, et see kord ära muudetak, kui midu ei saa, siis seaduseandlisel teel. Liidule saabus majandusministeeriumilt vastus, et praegu maksvate seaduste järele seda korda muuta ei saa, kuid uue juriidiliste isikute maksuseaduse eelnõus on see võimalus ettenähtud. Juriidiliste isikute maksuseadus pole veel riigikogu poolt vastuvõetud, nii on asi vanaviisi. Igatahes saavad tuletõrjed selle tõttu kindlustusseltsidelt vähem toetust ja sellepärast oleks soovitam, et see seaduse eelnõu rutem saaks seaduseks.

Lõbustusmaksust vabastamist on Tuletõrje Liit juba mitmet aastat palunud. Ka möödunud aastal jaanuari kuul pööras Tuletõrje Liidu juhatus sellekohase märgukirjaga vabariigi valitsuse poole. Kohtu- ja siseministeeriumi poolt saabus vastus, et sellega võiks küll „põhimõttelikult nõus olla, kuid selle läbiviimiseks on suured raskused.“ Nagu kuuleme on naaberriigis Lätis uue tuletõrje seaduse põhjal tuletõrjete poolt ja tuletõrjete heaks korraldatud pidud lõbustusmaksust vabastatud. Ei tahaks uskuda, et meil sarnase seaduse läbiviimine riigikogus võimatu on. Meil on asi ikka vanaviisi ja omavalitsused ühekäega annavad tuletõrjetele toetust ja teise käega võtavad lõbustusmaksu näol jälle tagasi. Tuletõrje on riigi majanduslises elus tähtsam organisatsioon, keda võrrelda võiks Kaitseliiduga ja Punaseristiga, kuid mõlemad viimased organisatsioonid saavad rikkalikku toetust riigi poolt.

3. Et tuletõrjetele rohkem toetust võimaldada, esineti märgukirjaga, milles paluti viina hinda tõsta 5 senti $\frac{3}{4}$ l. pudeli pealt. Sellele soovile seisis kindlasti vastu aktsiisivalitsus ja Liidu märgukiri nähtavasti ei jõudnudki vabariigi valitsusele otsustamiseks ja seiskoha võtmiseks, vaid jäi kuhugile kalevi alla seisma. Nüüd, kus viina ostmine järjekindlalt langeb, pole lootusi, et see Liidu ettepanek jaatavat otsustamist leiaks.

4. Märgukirja peale, et kindlustuseseltsid enne kindlustusele võtmist varandused ära hindaks ja neid kindlustusele võtaks aiult nende tõelise väärtuse järele, teatati majandusministeeri-

umist, et vastav seaduse eelnõu on väljatöötamisel. Kuid seni pole see seadus veel riigikogusse jõudnud. Nii on ka selles asjas lood vanaviisi.

5. Liidu juhataste palve peale, et tuletõrje ühingutele Pikalaenu pangast antaks pritsikuuride ehitamiseks pikaajalist ja odava protsendilist laenu, saabus vastus, et see pole võimalik.

Liidu juhatus otsustas oma märgukirje korrata ja seda kiitis heaks ka Liidu peakoosolek.

Liidu peakoosolek otsustas korraldada 10 miljonilist rahalist loteriid. Sellekohane palve saadeti kohtusiseministeeriumile, kuid seni ootab see palve veel järke. Meil on liig palju „tulusaid organisatsioone“ kes igal aastal korraldavad loteriisid, kuid kahjuks pole järg veel jõudnud Tuletõrje Liidu kätte korraldada oma esimest loteriid.

Aasta lõpul jaotati siseministeeriumis riigitoetus 5000 krooni tuletõrje ühingutele. Viiskümmend ühingut said igaüks 50–150 krooni. Kuid toetust vajavaid ühinguid on mitusada.

Ei saa teisiti, kui peab tunnistama, et tuletõrje on ikkagi vaeselapse osas. Kuigi on majanduslikult raske aeg, aga tuletõrje peale kulutamiseks ei tohiks nii kitsi olla. Tuletõrje töö seisab ju selles, et kindlustada rahva majandust. Kui tuletõrje abinõud nõrgad, siis hävitab tuli veel rohkem varandust ja meie majanduslik seisukord läheb veel raskemaks. Sellepärast peaks tuletõrjele suuremat toetust leitama, peaks vähemalt tema soovidele rohkem vastu tulema.

Eesti Tuletõrje Liit oli ka 1930. aastal sõbralikus läbikäimises Soome, Läti Leedu, Rootsi, Saksa, Jugo Slavia, Itaalia, Belgia ja Prantsuse tuletõrje keskkorraldustega, vahetades nendega kirje ja ajakirje.

Liidu juhataste liikmed Kemberg ja Berggrün võtsid osa Belgia Tuletõrje Liidu juubeli näitusest ja Rahvusvahelisest tuletõrje Liidu koosolekust Brüsselis ja Antwerpenis.

Eesti, Läti ja Leedu tuletõrje Liitude Liidu koosolek peeti ära 16. ja 17. augustil Riias. Koosolekust võtsid osa Eesti Tuletõrje Liidu juhataste liikmed Punga, Pirker, Stockmar, Berggrün ja Kemberg.

Peakoosolekuid pidama.

Kõik ühingud ja seltsid koostavad nüüd oma möödunud aasta tegevuse ja kassa aruanded, et neid esitada peakoosolekule. Kui ühingu või seltsis vähegi korralik raamatupidamine, on aruande kokku seadmine hõlbus asi. Aruannet on hõlpsam kokku seadida trükitud aruande lehtedele. Neid lehti on saada Tuletõrje Liidu kanseleist ja Liidu abiladudest Tartus, Narvas, Pärnus, Rakveres. Tuletõrje ühingud telligu neid lehti rohkem, ja seadku kokku aruanne mitmes eksemplaris, sest peale aruande kinnitamist tuleb see saata politseivalitsusele ja tingimata üks eksemplar Tuletõrje Liidule.

Kui aruanne raamatute järele kokku seatud, tuleb see anda ühes tõendavate dokumentidega revisjoni komisjonile läbivaatamiseks. Kui ka revisjoni komisjon on oma töö ära teinud ja vastava protokolliga aruande kohta alla kirjutanud, võib juhatus korraliku aasta peakoosoleku kokku kutsuda.

Peakoosoleku kohast, ajast ja päevakorrast peab juhatus kõigile liikmetele teatama põhikirjas ettenähtud ajajooksul enne koosoleku päeva. Kutsete väljasaatmise aeg on ühingutele põhikirjas ettenähtud, millest tuleb täpselt kinnipidada. Igatahes peab koosoleku kutseks olema koosoleku päevakord. Ühingu liikmetel on õigus aruannet läbivaadata ja sellega tutvuneda ühingu kanseleis ehk ühingu kirjatöimetaja või esimehe juures. Missugused asjad kuuluvad peakoosolekule arutamiseks ja otsustamiseks, need on ülesloetud ühingu põhikirjas (Normaal põhikiri § 21.)

Peakoosolekust võtavad osa hääleõigusega kõik tegev ja auliikmed kui ka kohaliku omavalitsuse esitaja (norm. p. § 22.) Toetajad liikmed võivad samuti peakoosolekust osavõtta, aga ainult sõnaõigusega.

Peakoosolek on otsusevõimeline kui kõigist tegev ja auliikmetest, s. o. hääleõiguslistest liikmetest on koos vähemalt $\frac{1}{3}$ liikmeid. Kui ühingul on 90—100 liiget, siis on peakoosolek otsusevõimeline, kui koos on 30—34 liiget. Kui koosoleku päevaks ei tule kokku ühte kolmandikku liikmeid, siis peetakse teine koosolek hiljemalt kahe nädala jooksul, mis liikmete arvu peale vaatamata on otsusevõimeline.

Suuremates ühingutes, kus hulk liikmeid ja nende kokkusaamine raske, talitatakse enamasti nii, et esimese koosoleku kutse peale on juba tähendatud: „Kui kella . . . ks (koosoleku alguse aeg) ei ole tarviline arv liikmeid kokku tulnud, siis peetakse teine erakorraline peakoosolek samal päeval ja samas kohas kell . . . ära ja on see koosolek liikmete arvu peale vaatamata otsusevõimeline.“ Siis pole vaja kahel korral kokku tulla, kuid seda võib seal teha kus põhikirjas niisugune kord ettenähtud.

Igatahes püüdku kõik ühingu liikmed oma kohust täita ja ilmugu korralikult koosolekule, et peakoosolek oleks otsusevõimeline.

Peakoosoleku otsused tehakse liht hääle enamusega. $\frac{2}{3}$ hääle enamust ja vähemalt $\frac{1}{3}$ hääleõigusliste liikmete osavõtt on tarvilik, kui on otsustamisel: ühingu põhikirja muutmine ja täiendamine, auliigete valimine, kinnisvara omandamine ja müümine ehk võlgadega koormamine, ühingu liikmete väljaheitmine ja ametist tagandamine, enne tähtaega ja ühingu tegevuse lõpetamine.

Juhatusel liikmete, komando peamehe ja tema abide valimine sünnib kinnisel hääletamisel, muud asjad otsustatakse lahtisel hääletamisel. $\frac{1}{10}$ koosolijate nõudmisel võib ka teisi küsimusi otsustada kinnisel hääletamisel.

Peakoosoleku päevakorda võetagu tingimata ka ühingu esitajate või saadikute valimine Tuletõrje Liidu peakoosolekule. Iga 50 liikme ehk selle osa peale tuleb valida üks esitaja. (Kui on ühingul 80 liiget, tuleb valida 2 esitajat, 120 liiget — 3 esitajat jne.) Kõik peakoosoleku otsused kantakse protokollile. Protokoll tuleb selgesti kirjutada, iseäranis otsused. Protokoll kirjutatakse umbes järgmiselt:

(ühingu nimi)..... ühingu peakoosolek
(peakoosoleku koht ..... (aasta ja kuu päev).....

Koosoleku avas .....
teatades, et ilmunud on ..... liiget,
koosolek seega otsusevõimeline, sest
ühingul on ..... liiget.

Koosoleku juhatajaks valiti .....
.....
protokollile kirjutajaks .....

Väike-Maarja tuletõrje 30 a. juubeli pidu.

Päevakord on järgmine: (kirjutatakse protokoll liiikmetele saadetud päevakord; peakoosolekul on õigus päevakorda muuta. Päevakorra muudatus kirjutatakse protokollis).

Selle järele kirjutatakse protokollis iga punkti kohta tehtud otsused. Protokollis võib kirjutada ka kõik läbirääkimised, mis teatud punkti kohta peetud, kuid tingimata peab olema kirjutatud otsus, näit.: Peakosolek otsustas 1930 a. aruande kinnitada ühel häälel, ehk ..... häälega poolt, ... vastu.

Samuti valimiste kohta: Ettepannud kandidaatidest said hääli (nimed ja mitu häält poolt ja tarbekorral poolt ja vastu hääled) . . . ja on seega valitud, (need ja need . . .)

„Tuletõrje Liidu“ peakoosolekule ühingu esitajateks ettepannud kandidaatidest said hääli (nimed ja häälte

arv) ..... ja seega valitud ehk lihtsalt: Tuletõrje Liidu peakoosolekule ühingu esitajateks (ehk esitajaks) valiti ühel häälel ..... (see ehk see, nimed) .....

Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja, protokollis kirjutaja ja vähemalt kolm liiget, keda peakoosolek koosoleku lõpul ehk algul selleks valib. Ka nende valimine kirjutatakse protokollis.

Kui ühing on aruandega valmis juba jaanuari kuus, ja revisjoni komisjon selle läbi vaatab võimalikult pea, siis on kõige kohasem aeg peakoosoleku pidamiseks märtsi kuu. Märtsi kuul on maal harilikult veel hea saani tee ja liikmetel on ka aega kokku tulla. Iga tahes peaks kõigil ühingutel peakoosolekud peetud olema kõige hiljemalt aprilli kuus. Kohe pärast koosolekut saatke oma aruanded politseivalitsusele ja Tuletõrje Liidule.

Riikline toetus tuletõrje ühingutele.

Läinud aastal, 29. detsembril oli koh-tu-siseministeeriumis riigi eelarve kor-ras tuletõrjele toetuseks määratud 5000 krooni jaotamine, mida toimetas selleks nimetatud komisjon.

Komisjoni istangust võttis osa väljast-poolt asjatundjana tulet. inst. A. Pirker.

Komisjon otsustas toetust määrata ainult maal asuvatele ühingutele, kes vajavad toetust pritsi ehk voolikute ost-miseks. Toetust said järgmised tuletõrje ühingud:

Harjumaal:			
Vääna	Kr.	100.—	pritsi võla tasumiseks.
Kuimetsa	"	100.—	"
Voose	"	50.—	voolikute ostmiseks.
Kuivajõe	"	150.—	pritsi ostmiseks.
Kiiu	"	150.—	"
Järvemaal:			
Nõmküla-Koigi	"	100.—	pritsi võla tasumiseks.
Veinjärve	"	100.—	voolikute ostmiseks.
Anna	"	50.—	"
Vahastu	"	150.—	pritsi ostmiseks.
Läänemaal:			
Paatsalu	"	150.—	pritsi ostmiseks.
Haimre	"	150.—	"
Sutlepa	"	150.—	"
Petserimaal:			
Luki	"	50.—	voolikute ostmiseks.
Kutšino	"	50.—	"
Meremäe	"	50.—	"
Nurme	"	150.—	pritsi ostmiseks.
Lesgi	"	50.—	voolikute ostmiseks.
Pärnumaal:			
Jäärja	"	100.—	pritsi ostmiseks.
Suigu	"	150.—	"
Kamali	"	100.—	"
Saapaküla	"	100.—	"
Saaremaal:			
Uuemõisa	"	100.—	pritsi võla tasumiseks.
Torgu	"	150.—	pritsi ostmiseks.
Kogula	"	100.—	"
Tartumaal:			
Ulvi	"	50.—	pritsi võla tasumiseks.
Meerapalu	"	50.—	voolikute ostmiseks.
Võnnu	"	50.—	voolikute võla tasumiseks.
Sootaga	"	150.—	pritsi ostmiseks.
Valgamaal:			
Sooru	"	100.—	pritsi ostmiseks.
Koorküla	"	150.—	"
Viljandimaal:			
Tuhalaane	"	100.—	pritsi võla tasumiseks.
Uue-Suislepa	"	100.—	pritsi ostmiseks.
Pajusi	"	150.—	"
Vana-Suislepa	"	150.—	"
Virumaal:			
Koogu-Rannu	"	150.—	pritsi ostmiseks.
Jaama	"	50.—	pritsi parandamiseks.
Kandle	"	100.—	pritsi võla tasumiseks.
Tarakuse	"	50.—	"

Toila küla	Kr.	50.—	voolikute ostmiseks.
Sonda	"	100.—	pritsi võla tasumiseks.
Iisaku	"	50.—	"
Alajõe	"	50.—	voolikute ostmiseks.
Varemetša	"	50.—	pritsi võla tasumiseks.
Võrumaal:			
Rõuge	"	50.—	voolikute ostmiseks.
Leevi	"	50.—	pritsi võla tasumiseks.
Misso	"	150.—	"
Toorgu-Kõrgepalu	"	150.—	pritsi ostmiseks.
Valgjärve	"	150.—	"
Nursi	"	150.—	"
Urvaste	"	50.—	voolikute ostmiseks.
		Kokku Kr. 5000.—	

Väljavõte tuletõrje instruktori detsembri kuu aruandest.

6. ja 7. detsembril korraldas instruktor 2 päevalise kursuse Mustvee alevis, Tartumaal. Kursusest võtsid osa Mustvee, Kasepää, Raja ja Ulvi tuletõrje ühingud, Osavõtt oli hea ja kord kiiduväärt.

7. detsembril kell 9 hom. korraldas instruktor ühes politsei komissariga tuletõrje häire, mis hästi õnnestus. Võõrastav oli, et kõik tuletõrjujad kogusid depoo juure ja sealt üheskoos tuletõrje abinõudega määratud tulekahjule sõitsid, ka need, kellel tuli tulekahju kohalt mööda minna. Nemad oleks pidanud koha peale jääma ja kiirelt püüdma abi anda koduste abinõudega ehk vähemalt orienteeruma, mis põleb, kust velt võtta, kas inimelud hädaohus on jne. ja sellest siis teatama kohale jõudva tuletõrje juhile.

13. ja 14. detsembril korraldas instruktor kursuse R. tuletõrjele Tartumaal kus viimasel ajal ei olnud mingisuguseid harjutusi oma juhtide poolt korraldatud. See asjaolu selgus ennemalt instruktoriga poolt ettevõtetud ootamatu ülevaatusel. Prits ja voolikud olid korraldamatud ka kursuseks määratud päeval. Osavõtt oli väike, ilmunud olid kõigist 12 meest, kuid kursuse ajal läbirääkimistel selgus, et osavõtjad tahavad nüüdsest peale täie jõuga töötada ja nõudsid oma juhtidelt, et need neid korralikult kokku kutsuks harjutustele. Loodetavasti saab seal asi paranema. Ühing on vana ja kaunis jõukas, on omal suur seltsimaja, kus pidusid korraldatakse, näitelava, muusikariistad, aga ainult üks prits.

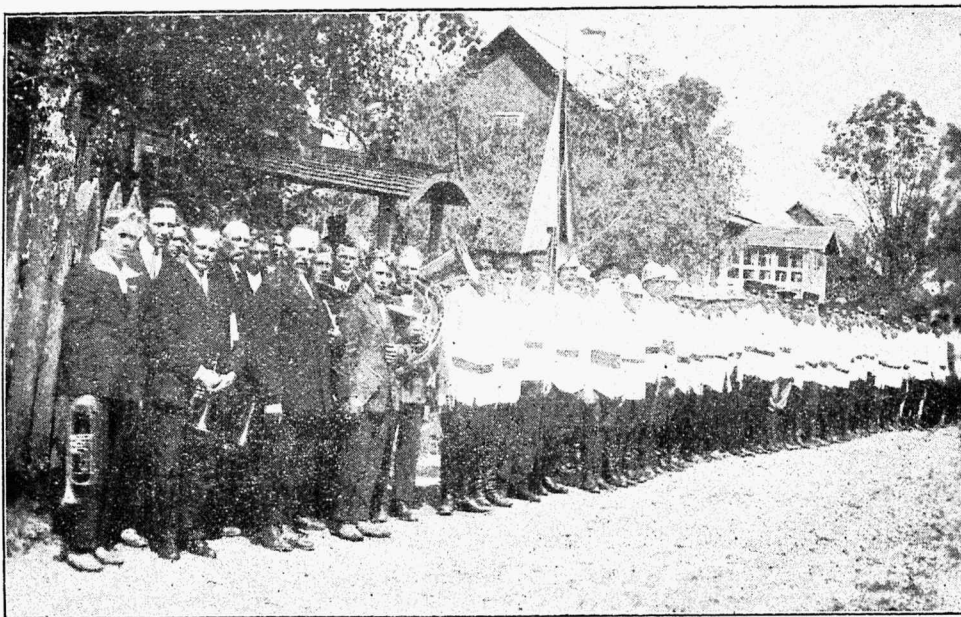
Ootamatu ülevaatusi tegi instruktor detsembri kuus 6 tuletõrje ühingu,

kus tuletõrje abinõud leidis korras olevat, ainult ühes kohas oli sissepääs pritsikuuri raskendatud. Pritsikuuri värava peal oli küll ülesseatud sellekohane pealkiri, kust värava võtmeid võib kätte saada, nimelt 4 kohast, kuid tähendatud kohtadel pritsikuuri lähedal ei leidnud instruktor võtmete hoidjaid kodus ja viibis hulk aega, kuni võti kaugemalt kätte saadi.

Soovitav on, et pritsikuuri võtmeid peaksid olema vähemalt igal jaoskonna juhil ja peamehel abidega, siis oleks sissepääs kiirem, mis väga tähtis on tulekahjudel. Veel parem oleks, kui seltsimaja juures elaks alaline majaülevaataja.

Narvas olles selgus läbirääkimistel elanikudega, et viimasel tulekahjul kus hukkusid 4 inimest, on tuletõrje oma kohuseid hästi täitnud, kuid viibisid abiandmisega selle tõttu, et neile tule algusest teada ei antud. Alles siis, kui majaelanikud olid aknad ja ukсед sisselõõnud, et oma varandust päästa, ja tuli ja suits neist välja löi, jooksid mõned inimesed lähedal oleva Jaani linna tuletõrje pritsikuuri, kuna tulekahjust oleks võinud teatada tuletõrje naabruses oleva telefoni kaudu. Üldse oli näha, et Narvas on tulekahju teadaandmise kohti sellekohaste siltide järel otsustades, vähe. Tuleks rohkem teadaandmise kohti soetada ja nendest elanikkudele lendlehtede kaudu teatavaks teha.

Kustutamise töodel on tuletõrje hästi töötanud, järele on elumajast, kust tuli algas, $\frac{3}{4}$. Kõik teised hooned on kaitsitud olgugi, et nad tulest mustaks on põlenud.

Lohusuu vabatahtliku tuletõrje ühingu paraad 7. juulil.

Tuletõrje riistad olgu alati korras.

Viimases „Tuletõrje Teadete“ n. (12/71) kirjutasime tuletõrje riistade korrashoidmise üle, kuid nähtavasti ei ole see tarvilist tähelepanu leidnud, sest meile kirjutatakse Kasariitsast, Võrumaalt, et seal aset leidnud tulekahjule toodud küll 10. m. jooksul prits kohale, kuid see pole töötanud, olla rikkis olnud ja kui järgmine prits 7 km. kauguselt sinna jõudnud, olnud maja üleni leekides, pole midagi päästa võidud, vaid kaitsitud ainult lähedal olevaid hooneid.

Kirjasaatja arvab, et keegi ulak olla pritsi rikkunud, sest prits seisnud lahises viljaküünis, kuhu igaüks sisse pääsenud.

Meie arvates on siin vaevalt ulakusega tegemist vaid hooletusega. Alati ja igalpool kursustel on instruktor seletanud, et järelvalve tuletõrje abinõude korrashoidmise kohta olgu esimene ja tähtsam ülesanne tuletõrje juhtidele mitte ainult seal, kus tuletõrje riistad mõnes küünis või eraisikute ruumides seisavad, vaid ka pritsikuurides. Aja-

jooksul ja temperatuuri vahetusel võivad pritsid kas tolmu läbi ehk külma tõttu oma töövõimet kaotada ja juhtide mure olgu neid alatasa proovida ja korda seada. Iseäranis halb on lugu seal, kus pritsid eraisikute juures teiste asjadega koos vedelevad. Ajajooksul nihkuvad tuletõrje abinõud kaugemale väljapääse kohtadest. Tihti pannakse nende peale mitmesuguseid asju, isegi põhku, ja kui siis tulevad abinõud kiirelt välja viia, siis kas unustatakse midagi maha, näiteks voolikud ehk joatoru, ehk lihtsalt prits ei ole korras, ta on kas niiskuse tõttu külmetanud ehk ei pea õhku. Seda on omal ajal tuletõrje instruktor ka Kasariitsa tuletõrjele seletanud, eestkätt selle pritsimeeskonnale, mis nüüd tulekahjul ei töötanud.

Olgu see tulekahi hoiatuseks kõikidele tuletõrjetele. Hoolitsege selle eest, et tuletõrje pritsid oleksid alati korras, sest keegi ei tea millal tulekahi võib juhtuda.

Läti tuletõrje esitajad Tartus.

Läti Tuletõrje Liidu esimees hra G. Rudzits ja juhatuse liige hra J. Krastinsch viibisid 28. ja 29. dets. m. a. Tartus, kus, nad Eesti Tuletõrje Liidu esimeest hra A. Pungat külastasid. Hra Rudzitsi soovil oli ka Eesti tuletõrje instruktor ja Liidu juhatuse liige hra A. Pirker Tartu sõitnud.

Kohe esimesel päeval pärast lõuna sööki, oli hra A. Punga korteris pikem nõupidamine Balti Tuletõrje Liitude Liidu asjus, sest kõik need eelpool nimetatud hrad kuuluvad Liitude Liidu juhatusesse, hra Rudzits kui esimees, hra Punga — abiesimees ja hrad Krastinsch ja Pirker juhatuse liikmed. Koosolek kestis õhtuni. Vaadati ükikasjalikult läbi hra Pirkeri poolt viimasel Liitude Liidu juhatuse koosolekul esitatud Liitude Liidu põhikirja muutmise kava, mis ühel häälel muutmatult vastuvõeti ja otsustati peakoosolekule (konverentsile) kinnitamiseks ettepanna. Konverents peetakse 1931 a. Riias, arvatavasti ühel ajal Läti Tuletõrje Liidu 10. a. kestvuse juubeli pidustusega.

Hra Rudzits teatas veel, et Poola Tuletõrje Liidu juhid on arvamist avaldanud, et ka Poola Liit Balti tuletõrjedega ühinema saab. Paluti hra Rudzitsi selleks pinda valmistada. Otsustati ka Soome Tuletõrje Liitu paluda ühineda Balti Tuletõrje Liiduga. Eeltööd selleks jäeti Eesti Tuletõrje Liidu hooleks.

Peeti veel nõu käesoleval aastal Pariisis korraldatavast rahvusvahelisest Tuletõrje kongressist osavõtmise üle, mis arvatavasti väga huvitav saab olema.

Teisel päeval käisid külalised Tartu tuletõrje pritsimaja ja tuletõrje lend-salka vaatamas. Lõunase rongiga sõitsid kallid külalised jälle Riiga tagasi. Sõprus Läti ja Eesti tuletõrjete vahel on veel üks lüli tugevamaks saanud.

Läti tuletõrje seadus kinnitatud.

Oma viimasel külaskäigul Tartus teatasid Läti tuletõrje juhid h. h. G. Rudzits ja J. Krastinsch, et detsembri kuus 1930 a. on pika ootamise järel seimi poolt vastuvõetud tuletõrje seadus, mis

1931 a. algusest maksma hakkab. Seega on ka meie naabri Läti tuletõrje omale seadusliku aluse saanud, mille peale nad oma kasulikku tegevust rajada võivad. Läti tuletõrjel on põhjust rõõmus olla tuletõrje seaduse ilmumise pärast, sest see on avaram kui Eesti tuletõrjeseadus, kuigi ta algjoontes sarnaneb Eesti tuletõrje seadusele. Ta ilmub „Tuletõrje Teadetes“ lähemal ajal Eesti keelses tõlkes, kuid nüüd juba võime teatada, et Läti tuletõrje on seda kätte saanud, mida meie seni ootame. 1) Nende pidud on lõbustumaksust vabad. 2) Toetust määratakse tuletõrjele riigi poolt, seaduse alusel. 3) Toetuse jagamiseks asutatakse seaduse põhjal erikomisjon, kuhu kuuluvad mitme ministeeriumi esitajad ja Tuletõrje Liidu esitaja. 4) Seaduses on ettenähtud tuletõrje inspektori ja instruktorite ametid. 5) Tuletõrjete kirja vahetus on vabastatud tempelmaksust ja ka posti maksust.

Loodame, et ka meil lõppude lõpuks korda läheb neid soodustusi saada, mis nüüd pika ootamise järel Läti tuletõrjele on antud.

Nagu kuulda, on ka meil juba ülesvõetud tuletõrje seaduse muutmise või täiendamise kava. Seni töötame aga edasi täie energiaga, sest tuli ei anna meile aega ootama jääda. Edasi tööle ühisel nõul „Jumala auks ja ligemise kaitseks.“

Uued tuletõrje ühingud.

1. **Kioma**, Kioma vallas, Võrumaal registreeritud 23. mail 1930. a.

2. **Kukruse**, Kukruse külas, Järve vallas, Virumaal, registreeritud 4. juunil 1930. a.

3. **Pajusi**, Pajusi vallas, Viljandimaal, registreeritud 6. juunil 1930. a.

4. **Nurme**, Nurme külas, Vilo vallas, Petserimaal, registreeritud 13. juunil 1930. a.

5. **Haimre**, Haimre vallas, Läänemaal, registreeritud 27. juunil 1930. a.

6. **Kirbla**, Kirbla vallas, Läänemaal, registreeritud 3. juulil 1930. a.

7. **Audru**, Audru vallas, Pärnumaal, registreeritud 19. juulil 1930.

8. **Koonga**, Koonga vallas, Pärnumaal, registreeritud 14. märtsil 1930. a.

9. **Varbla**, Saulepi vallas, Läänemaal, registreeritud 29. nov. 1930 a.

10. **Saulepi**, Saulepi vallas, asutatud 1930. a.

Põhjamaade tulekaitse koosolek Kopenhaagenis.

Läinud aasta suvel peeti Kopenhaagenis kuuendat põhjamaade tulekaitse (mitte äravahetada tuletõrjega) koosolekut. Peale Taani, Rootsi, Norra ja Soome tulekaitse ühingute ja Tuletõrje Liitude esitajate võtsid sellest koosolekust osa ka kindlustusühingute, arhitektide, inseneride, Taani linnade Liidu, tööstuste liidu, elektri ühingu ja politseiametnikkude ühingute esitajad. Koosolek kestis kolm päeva ja peeti seal terve rida referaatsioone tulekaitsesse puutuvatest küsimustest. Toome siin mõned teated koosolekul olnud küsimustest.

Rootsi tulekaitse ühingu tegevusest seletas kapten R. Götherström, et sellejärele, kui Rootsi Tuletõrje Liit jagunes oma alla kuuluvatesse maakonna liitudesse on 1½ aasta jooksul liitudesse kuuluvate tuleõrje ühingute arv kasvanud 342 pealt 542 ühingu peale. Tulekaitse ühing töötab käsikäes Tuletõrje Liiduga. Muuseas on väljatõetatud seaduse eelnõu omavalitsuste vahelise tulekustutuse töö korraldamiseks. Samuti on valmistatud eelnõu tuleõrje peameeste väljaõpetamise kohta. Rootsi tulekaitse ühing on teinud laialdast selgitustööd tulekahjude ärahoidmiseks ja tulekaitse korraldamiseks.

Stockholmis on kingituste ja valitsuse toetusel asutatud eriline tuleõrje-tehniline katsejaam ja laboratoorium, kus katsete varal kindlaks tehakse ehitusmaterjalide tule vastu pidamist, ehituste ja ahjude laadi, uksede ja akende vastu pidamist ja muid tulekaitse ja tuleõrje tehnilisi küsimusi uuritakse ja selgitatakse.

Taani tulekaitse ühingu tegevusest andis seletust insener N. Chr. Hafn, Taani tulekaitse ühing korraldab linnades ja alevites ootamatuid häiresid, et näha kuidas tuleõrje oma töö vastu on ettevalmistatud. Kui pannakse tähelepuuduseid, tehakse nende kõrvaldamiseks vastavaid ettepanekuid linna ehk alevivalitsusele.

Tulekaitse ühingu päämiseks tegevuse alaks on tööstuse asutuste tulekaitse ja tuleõrje tehnilised järelevaatused. Ühingu teenistuses on peale juhataja veel viis inseneri, kes toimetavad tööstuste ülevalvatusi. Selle mõne aasta jooksul, kui tulekaitse ühing töö-

tab, on tulekaitse seisukord vabrikutes ja tööstustes märksa paranenud.

Ühingu selgitustöödest oleks nimetada kursuste pidamist maal, milleks ühing saadab kaks kõnelejat, kes loenguid peavad ehitus-määrustest, tuleõrje korraldustest ja tuleõrjuja kohustustest ning õigustest jne. Kursustest on väga elavalt osavõetud.

Tulekaitses peetakse loenguid ka kõrgemas tehnika õpeasutuses.

Norra tulekaitse ühingu tegevust seletas insener Harald Meyer. Norra kõrgemas tehnika kooli õpekavasse on muude ainete kõrval võetud ka loenguid tulekaitse ja tuleõrje üle. Ühing on teinud haridusministrile ettepaneku, et rahvakoolides tehtakse sunduslikuks õpeaineks tulekaitse õpetus, 1 ehk 2 tundi aastas.

Loomade päästmise kohta tulekahju ajal on ühing teinud laialdast selgitustööd maal, on väljaannud raamatukese, kus piltide ja joonistuste abil selgitatakse mitmesuguseid loomade päästmise viise.

Korstnapühkimise korralduseks maal on ühing teinud tarvilisi teadete korjamist ja eeltöid, et valmistada kogu maa kohta ühesugust sundmäärust.

Et tulekahjude põhjuste selgitamist hõlbustada on korraldatud maa politsei ametnikkudele kursuseid jne.

Et tule hädaohu vastu tagajärjekalt võidelda, selleks on loomulikult vaja selgust saada, millest saavad tulekahjud alguse. Sellepärast on ka tulekaitse organisatsioonide üheks tähtsaks ülesandeks uurida tulekahju põhjuseid. Uurimusi tuleb toimetada tulekahju ajal, ehk kohe selle järel. Uurimuste ehk juurduse toimetaja peab olema selles asjas õppinud ja kogenenud isik ning lisaks sellele veel osav järelduste tegija, sest sagedasti hävitab tuli kõik jäljed, millest ta sai alguse. Selle tõttu jääb sagedasti tulealguse põhjused väljaselgitamata.

Norra tulekaitse ühingu ettepanekul tuleks kogu maa jagada 10. tulekaitse piirkonnaks. Igasse piirkonda määratakse ametisse üks õppinud tulekaitse spetsialist, kes alluks politsei valitsusele. Valitsuse ja kindlustusseltside kokkuleppel ongi see ettepanek teostatud.

Rakke tuletõrje ühing.

Kui kohalik politseiametnik ühe päeva jooksul ei suuda kindlaks teha tuleal-
guse põhjust, kutsutakse abiks tulekaitse
spetsialist.

Elektrisisseseadete järelvalvest kõ-
neles K. Thorngren. Rootsisis on elektri
sisseseadete järelvalve tulekindlustus
ühingute hooleks. Läbirääkimiste ja
nõupidamiste järele asutasid kõik
kindlustusseltsid ühise elektrisisse-
seadete järelvalve „Elektriska Näm-
den.“ Kogu maa on jagatud ringkon-
dadesse, missuguseid on nüüd 230.
Järelvaatajad saavad tasu vastavate
tabelite järele ja nende kohus on mää-
ratud ajajooksul järele vaadata kõik
oma ringkonnas asuvad elektrisisse-
seaded. Järelvaatuse tagajärgedega
ollakse üldiselt rahul, kuid avaldatakse
soovi, et järelvaatuse toimepanemise
peaks oma peale võtma valitsus.

Taanis on elektrisisseseadete järe-
valve ametiasutuse „Elektricitets-kom-
missionen“ hooleks. Kuna see ameti-

asutus aga küllalt tähelepanu ei ole
pööranud asja peale, on kindlustus-
ühingute keskkorraldused Taani elektri
ühingutega kokkuleppinud, et kõik
elektrisisseseaded saavad ülevaadatud
vähemalt üks kord nelja aasta jooksul.
Kindlustusühingud annavad selleks
otstarbeks aastas välja kuni 200.000 kr.

Norras on elektrisisseseadete järe-
valve suuremate elektriühingute käes.
Määruste järele tulevad hoonetes asu-
vad elektri sisseseaded järelvaadata
iga kolme aasta tagant kord.

Soomes hakkas maksma uus elektri-
seadus möödunud aastal. Selle järele
kuuluvad kõik elektrisisseseaded kus
voolu tugevus on üle 250 voldi järe-
valve alla. Järelvalvet toimetab selleks
asutatud uus „Elektrijärelvalve amet“.

Tulekaitse koosolekute ajal oli korral-
datud tulekaitse ja tuletõrje näitus.
Järgmine põhjamaade tulekaitse koos-
olek peetakse Oslos. Aeg määratakse
hiljem kindlaks.

Toetus Tuletõrje Liidule.

Eesti hüpoteegi pank on Eesti Tule-
tõrje Liidule toetuseks määranud 100
krooni, missugust toetust ka siinkohal
tänu kviiteerime.

Tuletõrje komando lõpetas oma tegevuse.

Tallinnas asuv Thomas Clayhills &
Son tuletõrje komando lõpetas 1. jaanu-
arist 1931 a. oma tegevuse.

Liitude Liidu märk.

Liitude Liidu märk.

Eesti Läti ja Leedu Tuletõrje Liitude Liit asutas hiljuti märgi, mida võivad kanda Liitude Liidu asutajad ja juhatuse liikmed, nendest Eestis h. h. A. Punga, A. Pirker, C. Stockmar ja E. Berggrün, kelleledele märgid juba üle antud.

Hoolsusmärkide saajad.

Liidu juhatuse koosolekul, 15. jaan. otsustati annetada järgmistele tuletõrjujatele hoolsusmärgid;

Kunda vabriku v. t. ü. II. järgu rist: Richard Domberg. **III. järgu rist:** Leonhard Linde, Aleksander Uulmann. **Kuldmedal:** August Madrus, Theodor Anderson.

Lohusoo v. t. ü. Kuldmedal: Andrei Gorschakov. **Hõbemedal:** Michail Scharin, Sahar Solovjev, Theodor Jemeljanov.

Tartu v. t. ü. I. järgu rist: Aleksander Reinkordt, Leopold Türk, Aug. Kommussar, Karl Stockmar. **II järgu rist:** Mihkel Pärn, Heinrich Ahl, Voldemar Teas, Georg Unger, Hendrik Tõnison, Franz Holzschmidt. **III. järgu rist:** Nikolai Mjätshikov, Dr. Viktor Lindenbergh, Holger Segerlin. **Kuldmedal:** Eduard Märtin, Adalbert Pein, Karl Müller, David Jankovits, Eduard Kriebstein, Jaan Klade. **Hõbemedal:** Johannes Kits, Aleksander Lääts, Joh. Loor, August Pikkand, Georg Frantz, Kirill Palviste, Evald Nõmm, Voldemar Markus, Eduard Ohno, Leonhard Laur.

Uued Liidu liikmed.

Liidu juhatuse koosolekul 15. jaan. võeti Liidu liikmeteks vastu järgmised tuletõrje ühingud.

1. Pajusi	v. t. ü.	Viljandimaal.
2. Kaagjärve	„ „ „	Valgamaal.
3. Suigu	„ „ „	Pärnumaal.

Toimetusele saadetud kirjandus.

„Feuerpolizei“ Nr. 1. jaanuar 1931 a. väljaandja Ph. Iung, München, hind 11 S. M. aastas.

„Tuletõrje peamees Kuslap“ tuletõrje näidend 3 vaatuses. B. Kangermann, Tavet Mutso teaterkirjastus Tallinnas. Sisuseletus: Kuslapi ja Suurkase perekondade vahel valitseb vaen, mis ähvardab tuua murrangut kogu aleviku seltskondlisse ellu. Kuid tuletõrje kohustus teeb ühe vihavaenlase teise elupäästjaks, ning sellest sõprus ja armastus, kus pole paika vihavaenul.

See on haarav ja sügavmõtteline näidend meie alevi, eriti tuletõrje elust, kus ei puudu tõeliku traagika kõrval ka nalja ja humoori.

Esimene vaatus: Tuletõrje peamees sepp Kuslapi juures.

Teine vaatus: Alevivanema Suurkase juures.

Kolmas vaatus: Tuletõrje aias.

„Palovartija“ Nr. 6. 1930 a. jõuluku. Suomen Palosuojelusyhdistyksen julkaisema. Peatoimetaja: Leo Pesonen. Toimetuse: Helsinki, Kasarminkatu 25. ilmub 6 korda aastas, hind 30 Sm.

Schlesische Feuerwehrzeitung. Organ des gesamten Feuerlösch- und Rettungswesens der Provinzen Ober und Niederschlesien. Verlag und Schriftleitung: Provinzial Branddirektor A. Hämel in Breslau 2, Gartenstrasse 11.

Ilmub 2 korda kuus, hind aastas 6 Sm.

„Eesti Politsei“ Politseiasjanduse ja Administratiiv Õiguse Ajakiri. Toimetuse ja talitus Tallinn, Kohtu ja siseministerium. Vastutav toimetaja O. Angelus. Ilmub 6 korda aastas. Hind 4¹/₂ Kr. aastas.

„Maaomavalitsus“ Nr. 1—1931 a. Eesti Maaomavalitsuste Liidu häälekandja. Üheksas aastakäik. Vastutav toimetaja H. Avikson ilmub 20 korda aastas. Hind a 5 krooni

Üleriiklise Tuletõrjeliidu väljaandel on ilmunud ja saadaval
Liidu laos Tallinnas, Pikk tän. nr. 43.

**Tuletõrjuja
käsiraamat**

Koostanud A. Pirker.

415 lhk. Hind 125 senti, postiga 140 ja
lunamaksuga 160 senti.

TULEKAITSE

Hind 10 senti,
postiga 12 senti.

Tähelepanuks

tuletõrje ühingutele.

Käsipritse

mitmesuguses suuruses on alati saada
Liidu laos, Tallinnas, Pikk tän. nr. 43

hinnaga

Kr. 400.— ja 500.—

Voolikud tulevad eraldi muret-
seda, neid pritsiga kaasa ei anta.

Hinnakiri

Üleriiklise Tuletõrjeliidu laos olevate tuletõrjeabinõude kohta.

Lao asukoht: Tallinnas, Pikk t. 43. Telefoni nr. 5-79.

N I M E T U S	Hind kr.	N I M E T U S	Hind kr.
Adjutandi-paelad, suured . . . tk.	11.—	Suitsumasked . . . . . tk.	25.—
Auto-märgid . . . . . "	—,60	Suitsumaski tagavara filtrid . . . "	3.—
Faklid, petroleumi, vasest . . . "	5.50	Signaal-pasunad, suured 42 cm. "	5,25
Hüdropult vasest kaaneta . . . . "	35—	" " 14 cm. . . . . "	1,50,
" " kaanega . . . . . "	38.—	" " 17 cm. nikeld. . . . . "	2.—
" " raudplek. k - ta . . . . . "	33.- ja 40.—	" " 180/mm. 2 hääl . . . . . "	4,25
Hoolsusmärk, kõrgem . . . . . "	50.—	Tulekahju teatamiskoha sildid . . . "	1,50
" " I. klassi rist . . . . . "	8.—	Tärnid, pagunid, suured, kullat. . . "	—,50
" " II. hõbe . . . . . "	6,50	" " väikesed, hõbet. . . . . "	—,35
" " III. . . . . "	6.—	Teenistus-märgid, kõik aastad . . . "	1,50
Isoleer-tangid . . . . . "	2,50	Tõrvikud . . . . . "	—,85
Jaoskonna märgid I. . . . . "	0,20	Veetorujuhe 2" vindiga ehk Storz . . "	20.—
" " II.—V. R W. . . . . "	0,28	" " 2 1/2 Storz . . . . . "	22.—
Karabiiner suur . . . . . "	4,25	Voolikud-spiraal 32 mm (1 1/4) meet. . "	5.—
" " keskmine . . . . . "	2,50 ja 3,50	" " 38 " (1 1/2) " . . . . . "	6,25
" " väike . . . . . "	—,90	" " 44 " (1 3/4) " . . . . . "	7,25
Karguprits . . . . . "	60.—	" " 52 " (2) " . . . . . "	7,75
Kiivrid meeskonnale . . . . . "	11,50	" " 57 " (2 1/4) " . . . . . "	9.—
" " ronijatele . . . . . "	13.—	" " 63 " (2 1/2) " . . . . . "	10.—
" " ülematele . . . . . "	17.—	" " 74 " (3) " . . . . . "	15.—
" " peamehele . . . . . "	18.—	" " 88 " (3 1/2) " . . . . . "	18.—
Kiivri embleem . . . . . "	2.—	" väljaviske . . . . . "	
" " roset . . . . . "	.50	" 32 mm (1 1/4) . . . . . "	1,50
Kirves, töömehe, varreta . . . . . "	3,50	" 38 " (1 1/2) . . . . . "	1,70
Kirve-tupp nahast . . . . . "	2,25	" 44 " (1 3/4) . . . . . "	1,90
" " vask . . . . . "	4.—	" 52 " (2") kuni 12 atm. . . . . "	2.—
Kukla-kaitsed . . . . . "	2,50	" 57 " (2 1/4) " 12 " . . . . . "	2,40
Kummirõngad 2" . . . . . "	—,20	" 63 " (2 1/2) " 12 " . . . . . "	2,50
" " 2 1/2 . . . . . "	—,25	" 70 " (2 3/4) kuni 25 atm. . . . . "	2,75
" " 3" . . . . . "	—,35	" 74 " (3") " 12 " . . . . . "	3,00
Käesidemed juhatusel liikmetele . . . "	20.— ja 22.—	Vooliku parand. nõõbid, vasest tk. . . "	—,30
Lipuvarda kullatud otsad . . . . . "	25.—	" " riie . . . . . meeter	1,50
Liidu-märgid, hõbetatud, ... "		" " lappim.klam.44 " (1 3/4) " . . . . . "	1.—
" " juhatusel liikmetele . . . . . "	1,50	" " 52 " (2") " . . . . . "	1,10
" " bronks, lihtliikmetele . . . . . "	1,50	" " 63 " (2 1/2) " . . . . . "	1,25
Labidad, terasest . . . . . "	—,50	Vööd meeskonnale . . . . . tk.	4,25
Mundri-nõõbid suured — kullatud . . . "	—,10	" " voodriga . . . . . tk.	6.—
" " — kuldamata . . . . . "	—,8	Vöö-riie . . . . . meeter	1,50
" " väiksed — kullatud . . . . . "	5.—	Vöö-rõngad vask . . . . . tk.	3,75
Medal, kuld . . . . . "	4,50	Ämbrid-puldaniist . . . . . "	3,50
" " hõbe . . . . . "	—,40	Ühend. vindiga 32 mm (1 1/4) . . . . . "	7,50
Mütsi-märgid, kullatud . . . . . "	8,50	" " 38 " (1 1/2) . . . . . "	7,75
Nõõrid ronijatele . . . . . "	55.—	" " 44 " (1 3/4) . . . . . "	8.—
Nõõrredel 8 sülda . . . . . "	2,40	" " 52 " (2") . . . . . "	8,50
Pootshaagid . . . . . "	6.—	" " 52 " (2") Storz . . . . . "	8.—
" " harulised . . . . . "	—,75	" " 63 " (2 1/2) . . . . . "	12,50
Rinnamärgid väiksed, kuld ja hõbe . . . "	1,25	" " 74 " (3") . . . . . "	19.—
Käsiraamatud . . . . . tk.	—,50	Aruande planketid . . . . . tk.	—,05
Liikmekaardi raam. . . . . "	—,08	Tuletõrje hymni noodid pasuna- . . . "	—,60
Kontrollraam. . . . . "	—,05	" " koor kompl. . . . . . "	—,10
Põhikirjad, normaal . . . . . "		Tulekaitse . . . . . "	

Ostu juures tuleb ettenäidata seltsi poolt väljaantud volitus, sest laost võõrastele ei müüda.